דוח השפעה

תוכניות לבני הגיל השלישי

2021-2022

תשפ"ב

מחשבה טובה

Machshava Tova_محشفا توفا

רקע

בעולם בו הטכנולוגיה מתעדכנת כל הזמן, מוצאים עצמם בני הגיל השלישי נדרשים להסתגל לכך ששירותים רבים עוברים מהמרחב הפיזי למקוון ומערכות יחסים אישיות מושפעות מפיתוחים טכנולוגיים. העדרה של אוריינות דיגיטלית והקושי להתנהל במציאות הטכנולוגיות היומיומית גורם לתחושה טבעית של חוסר רלוונטיות ולעתים אף להדחקות אל השוליים החברתיים. יתר על כן, מגפת הקורונה העולמית גרמה גם היא לשינויים חברתיים ולפגיעה באוכלוסייה, עקב ריחוק חברתי, עלייה בתחושת הבדידות וקושי בגישה לשירותים. על פי הלמ"ס (2022) כ-27% מבני ה-65 ומעלה אינם משתמשים באינטרנט, זאת בהשוואה לאחוזים בודדים בקרב גילאים צעירים יותר*.
על פי סקר בקרב בני 67 עד 75 הנוטים להשתמש באינטרנט**, 49% לא רוכשים מוצרים דרך האינטרנט, 38% לא עורכים שיחות וידאו/זום, 37% לא משתמשים ביוטיוב ו-21% לא משתמשים בפייסבוק. השימוש העיקרי בקרב 84% ומעלה מבני הגילאים הללו הוא בווטסאפ, דוא"ל וגוגל. 71% מהמשתתפים בסקר הסכימו במידה רבה עד רבה מאוד כי השימוש באמצעים דיגיטליים יכול להקל על תחושת בדידות; וכמחציתם מעוניינים במידה רבה עד רבה מאוד להעמיק את ידיעותיהם בנוגע לשימוש במחשב ובאינטרנט.

מחשבה טובה מפעילה תכניות טכנולוגיות מגוונות המקנות אוריינות דיגיטלית, בצורה הדרגתית ובאופן המותאם לקצב הלמידה, על מנת לתת מענה לצרכים של אוכלוסיות הגיל השלישי. כמו כן, בשנת 2018 הובילה העמותה את המיזם הלאומי של המשרד לשיוויון חברתי, ג'וינט ישראל-אשל ומטה ישראל דיגיטלית, לקידום זקנה פעילה ושיפור איכות החיים באמצעות הקניית אוריינות דיגיטלית לבני 60+. בנוסף, באוקטובר 2022 זכתה העמותה במכרז "100 באוריינות" של מערך הדיגיטל הלאומי, לקידום אוריינות דיגיטלית ב- 31 רשויות מקומיות, בקרב בני הגיל השלישי וגילאי תעסוקה ברשויות אלו.

השינוי מתחיל במחשבה טובה.

*הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2022). פרסום מס' 1877 : מדדים להזדקנות מיטבית בישראל 2020.
**סקר מקוון שנערך ב-2020 ופורסם ב-2021 בדוח מבקר המדינה "הטיפול באזרחים הוותיקים במשבר הקורונה"

מטרות

- הטמעת שימוש בכלים דיגיטליים לטובת קידום זקנה פעילה
- שיפור תחושת המחוברות החברתית
- שיפור מידת האוריינות דיגיטלית
- חיזוק תחושת המסוגלות העצמית בסביבה הטכנולוגית

מחשבה טובה
Machshava Tova_محشفا توفا

פעילות
2021-2022

2,610
משתתפים ומשתתפות

הרצאות חד פעמיות

סדנאות

קורסים

קורסים בחברה הערבית

קורסים בחברה היהודית

תכניות

בקורסים ובסדנאות שמפעילה העמותה נלמדות מיומנויות בסיסיות ומתקדמות של תפעול מחשב/סמארטפון, פיתוח ביטחון בגישה למחשב, חשיפה והתנסות בכלים שימושיים במחשב/בסמארטפון ובאינטרנט וכן העמקה נקודתית בכלים טכנולוגיים מגוונים התורמים לקידום זקנה פעילה ושימוש מיטבי במרחב הדיגיטלי.

קורסים

לימוד מיומנויות בסיסיות/מתקדמות של תפעול מחשב/סמארטפון, פיתוח ביטחון בגישה למחשב, חשיפה והתנסות בכלים שימושיים במחשב/בסמארטפון ובאינטרנט. במסגרת זו לומדים המשתתפים לבצע פעולות שימושיות בחיי היומיום שלהם באמצעות מחשב, טאבלט או סמארטפון לשם שיפור איכות חייהם כאשר התכנים של כל קבוצה נקבעים בהתאם לרמת הידע של המשתתפים.

סדנאות

הסדנאות הטכנולוגיות מציעות למידה מהירה וממוקדת של תכנים טכנולוגיים רלוונטיים שונים המאפשרים השתלבות מיטבית בחברה וחיי זקנה פעילה:

- סדנת סמארטפון למתחילים/מתקדמים
- סדנת זום
- סדנת מיצוי זכויות
- סדנת יצירת אלבום תמונות דיגיטלי
- סדנת פייסבוק
- סדנאות אופיס (מצגות, אקסל ועוד)
- סדנת צילום בסמארטפון
- סדנת שירותים מקוונים

הכשרות TTT

מחשבה טובה פיתחה הכשרות Train The Trainer במטרה לאפשר לארגונים שונים להכשיר את הצוותים/עובדים/מתנדבים שלהם להעברת תכנים טכנולוגיים עבור בני ובנות הגיל השלישי. ההכשרה מלמדת את המשתתפים כיצד ללמד מבוגרים ולא מלמדת אותם את השימוש בכלים הדיגיטליים עצמם כפי שקורה בפעילות טכנולוגית "רגילה". באמצעות הכשרות כאלה יכול הארגון ליצור בעצמו תכנית התערבות טכנולוגית/חברתית עבור מבוגרים חסרי אוריינות דיגיטלית הסובלים מבדידות, לזכות את המתנדבים עצמם בחיזוק האוריינות הדיגיטלית שלהם ולפתח פעילות מקומית משלבת קהילה באמצעותה יוכלו המתנדבים בהמשך להשתלב בפעילות טכנולוגית אחרת.

פעילות במרחב

*רשימה של נקודות ציון עיקריות

מחשבה טובה
Machshava Tova_محشفا توفا

קורסי אוריינות דיגיטלית

השפעה

קורסי
אוריינות דיגיטלית

שיפור בתחושת המסוגלות הטכנולוגית

שיפור במידת השליטה בסמארטפון ובמחשב
במידה בינונית-רבה מאוד

מרגישים שהמחשב פשוט לתפעול עבורם
במידה רבה-רבה מאוד

למדו תכנים חדשים
במידה בינונית-רבה מאוד

מחשבה טובה
Machshava Tova_محشفا توفا

קורסי
אוריינות דיגיטלית

הקלה על תחושת הבדידות

מרגישים יותר מעורבים בחיי הסובבים אותם במידה בינונית עד רבה מאוד

מחשבה טובה
Machshava Tova_محشفا توفا

קורסי
אוריינות דיגיטלית

עלייה במידת השימוש באינטרנט

"האם בעקבות הקורס את/ה עושה יותר שימוש ב...?"

היכרות טובה יותר וביטחון בשימוש בפייסבוק

למדתי המון על גוגל, אפשרות רכישה של מוצרים, סריקת מסמכים ועוד

מחשבה טובה
Machshava Tova_محشفا توفا

קורס
אוריינות דיגיטלית

שבעי רצון מהקורס*

הנאה מהחברים לקורס*

מעוניינים להמשיך לקורס נוסף

*אחוז התשובות הגבוהות ביותר

מחשבה טובה
Machshava Tova_محشفا توفا

קורס
אוריינות דיגיטלית

הקורס תרם לי ידע כיצד להשתמש בדיגיטל בחיי היום יום

תחושה עצמאית לדברים

ביטחון, גישה למחשב, חשיבה נכונה מול המחשב או סמרטפון

התמצאות בטלפון, לשמור על קשר עם אנשים ובעלי

מחשבה טובה
Machshava Tova_محشفا توفا

סדנאות
השפעה

סדנאות

חלוקת הפעילות לפי סוג הסדנה

*סדנאות נוספות: 5% פייסבוק, 5% שירותים מקוונים, 3% מצגות, 2% אקסל

29%

השתתפו ביותר מפעילות אחת

79%

עלייה בביטחון בשימוש במחשב ובסמארטפון במידה בינונית-גבוהה

90%

שבעי רצון מהקורס

הקורס תרם לי...

אפשרות להשתמש בטכנולוגיה מבלי להרגיש חסרת אונים. בטחון. יכולה לבצע הרבה דברים שלמדתי ליישם אותם בשמחה

הגדיל את הביטחון שלי לנסות חידושים

בטחון- חשק לא לוותר ולהמשיך להתמודד עם עולם הדיגיטלי, פחות תלות בילדים ובבעל

בטחון, מפגש אנושי חברתי, העשרה

חידוד ידע בכלים דיגיטליים ולימוד מסודר של פונקציות ואפליקציות

לסיום

בשנה האחרונה הגענו למעל 2,600 משתתפים ומשתתפות ברחבי הארץ. בעקבות הפעילות גברה תחושת המסוגלות הטכנולוגית של המשתתפים ועלה השימוש בשירותים מקוונים. כמו כן, המשתתפים והמשתתפות דיווחו כי בעזרת הטכנולוגיה הם שומרים על קשר עם בני משפחה וחברים וכן הם מרגישים יותר מעורבים בחיי הסובבים אותם. צעדים משמעותיים אלו מקרבים אותנו יותר ויותר על עבר השגת היעדים שלנו, אל עבר חיי זקנה פעילה, אוריינות ומסוגלות טכנולוגית והשתלבות חברתית מיטיבה בקרב בני הגיל השלישי בישראל.